

Temat 2

Nazewnictwo paramentów liturgicznych

Ampułki		Naczynia przeznaczone do wody i wina.
Kielich		Naczynie liturgiczne służące do konsekracji wina.
Bielizna kielichowa		Na bieliznę kielichową składają się: <ul style="list-style-type: none">- korporał,- palka,- puryfikaterz.
Korporał		Kawałek naturalnego płótna, który rozkłada się na ołtarzu, a na nim stawia się kielich i patenę podczas liturgii eucharystycznej albo monstrancję na czas adoracji.
Palka		Kwadratowy usztywniony kawałek płótna, służący do nakrycia kielicha mszalnego. Chroni Krew Pańską przed zanieczyszczeniem z zewnątrz.

Puryfikaterz		Ręczniczek do wycierania kielicha i oczyszczania pateny.
Patena		Naczynie, w którym konsekruje się Chleb Eucharystyczny. Wyróżniamy: - patenę głęboką do konsekracji komunikantów i hostii, - patenę płytką do konsekracji samej hostii.
Patena komunikacyjna		Naczynie używane przez akolitów lub ministrantów asystujących kapłanowi (szafarzowi) podczas komunikowania (chroni przed upadkiem Ciała Pańskiego na podłogę).
Puszka, cyborium		Naczynie do przechowywania w tabernakulum Chleba Eucharystycznego.
Sukienka, welon kielichowy		Nakrycie na puszkę z komunikantami. Zewnętrzne, wykonane z ozdobnego materiału, nakrycie kielicha. Welon może być w kolorze dnia lub biały.
Lawaterz		Naczynia liturgiczne służące do obmywania rąk kapłanowi podczas Mszy świętej.

Ręczniczek		Służy kapłanowi do wytarcia rąk.
Lavabo		Obmycie rąk.
Vasculum		Naczynie służące do obmycia palców po rozdzielaniu Komunii Świętej. Zazwyczaj znajduje się w pobliżu tabernakulum.
Kustodia		Naczynie służące do przechowywania w tabernakulum Hostii, przeznaczonej do wystawienia w monstrancji.
Monstrancja		(od łac. <i>monstrare</i> , czyli pokazywać, okazywać) jest naczyniem służącym do wystawienia, publicznej adoracji i obnoszenia w uroczystych procesjach Najświętszego Sakramentu oraz błogosławienia wiernych. Hostię umieszcza się w monstrancji przy pomocy specjalnego uchwytu, nazywanego <i>melchizedekiem</i> .
Kandelabry, facki, akolitki		Służą do noszenia zapalonych świec podczas liturgii. Bywają podobne do świeczników ołtarzowych. Są ozdobne i wykonane ze srebra, miedzi, mosiądzu lub cyny. Noszone w procesjach świece osadzone na świeczniku lub specjalnie sporządzonym paramencie.

<p>Łódka</p>		<p>Naczynie służące do przechowywania kadzidła.</p>
<p>Trybularz, kadzielnica</p>		<p>Umocowane na łańcuszkach, zamykane ozdobną przykrywką naczynie, do którego wkłada się metalową miskę z rozżarzonymi węglami.</p>
<p>Krzyż procesyjny</p>		<p>Podobny do krzyża ołtarzowego, z pasyjką, ale o długim drzewcu (ok. 2 m), aby podniesiony w górę był dobrze widoczny. Nosi się go na czele procesji.</p>
<p>Relikwiarz</p>		<p>Naczynie przeznaczone do przechowywania relikwii, czyli doczesnych szczątków świętych i błogosławionych.</p>
<p>Dzwonki i gong</p>		<p>Służą do sygnalizowania wspólnocie liturgicznej różnych treści i znaków.</p>

Kociołek i kropidło		<p>Naczynie służące do przenoszenia błogosławionej wody podczas obrzędu aspersioni (pokropienie wiernych pobłogosławioną wodą na początku Mszy świętej, które zastępuje akt pokutny).</p>
Wieczna lampka		<p>Naczynie ze światłem umieszczane przy tabernakulum dla podkreślenia obecności Pana Jezusa w Eucharystii. W naczyniu pod kloszem z czerwonego szkła spala się oliwa, воск lub nafta. Dzisiaj coraz częściej jest to światło elektryczne.</p>

Dodatkowe słownictwo:

Celebrans	<p>Osoba przewodnicząca zgromadzeniu liturgicznemu. Kiedy przewodniczy Mszy świętej z udziałem innych kapłanów, mówimy o głównym celebransie.</p>
Koncelebrans	<p>Kapłan sprawujący Najświętszą Ofiarę wraz z głównym celebransem.</p>
Lektor	<p>Osoba odczytująca lekcje podczas zgromadzenia liturgicznego. Może także podawać wezwania modlitwy powszechnej, a w razie nieobecności psalterzysty wykonać psalm.</p>
Kantor	<p>Osoba prowadząca śpiew w zgromadzeniu liturgicznym.</p>